

ยี่ ง ไ ห้ ส ม บั ตี ไ ห ญ่ ยี่ ง ไ ห ล ห า

นรชนผู้ไม่ตระหนี่ ให้ทาน ย่อมเป็นที่รักของคนเป็น
อันมาก คนเป็นอันมากย่อมคบหานรชนนั้น นรชนนั้นย่อมได้
เกียรติ มียศเจริญ เป็นผู้ไม่เก้อเขิน แกล้วกล้าเมื่อเข้าสู่ที่
ประชุมชน เพราะเหตุนั้น บัณฑิตผู้หวังสุข พึงขจัดมลทิน คือ
ความตระหนี่ แล้วให้ทาน บัณฑิตเหล่านั้นย่อมได้รับการอัญเชิญ
ไปสู่สุคติโลกสวรรค์ ย่อมเข้าถึงความเป็นสหายแห่งเทวดา
รำเริงอยู่ตลอดกาลนาน

ยิ่งให้ สมบัติใหญ่ ยิ่งไหลมา

๒๖๕

มนุษย์ทุกคนล้วนปรารถนาความสุข แต่ไม่รู้ว่าความสุขที่แท้จริงอยู่ที่ตรงไหน จะเข้าถึงได้ด้วยวิธีการอย่างไร พระลัมมาลัมพุทฺธเจ้าทรงค้นพบว่า ความสุขที่แท้จริงนั้นเกิดขึ้นเมื่อใจหยุดนิ่ง แต่ในการฝึกใจให้หยุดนิ่งนั้น หยุดแรกของใจอาจจะยากสักนิด เพราะว่าเราไม่คุ้นเคยกับการฝึกใจให้หยุดให้หนึ่ง เราคุ้นกับการปล่อยใจให้คิดในเรื่องราวต่างๆ เช่นเรื่องคน สัตว์ สิ่งของ ธุรกิจการงาน การศึกษาเล่าเรียน หรือครอบครัว เป็นต้น ที่เราค้นเคยเช่นนี้เพราะโลกหล่อหลอมให้เรามีชีวิตอย่างนี้ ต้องเจอปัญหา เจอแรงกดดัน ต้องคิดหาวิธีแก้ปัญหาของชีวิตด้วยสติด้วยปัญญา เพราะฉะนั้นใจจึงไม่ค่อยหยุดนิ่ง เมื่อใจไม่คุ้นเคยกับการหยุดนิ่ง จึงอาจจะยากในการที่จะหยุดใจในหยุดแรกให้ได้ แต่ถ้าเราค่อยๆ ฝึกฝนไปก็จะไม่ยาก เมื่อหยุดแรกได้ก็จะมีหยุดต่อๆ ไป หากทำได้เช่นนี้ เราย่อมจะเป็นเจ้าของความสุข และความสำเร็จทั้งมวล

มีวาระแห่งพระธรรมภาสิตที่มานิ สัทธสูตร ว่า

“นรชนผู้ไม่ตระหนี่ ให้ทาน ย่อมเป็นที่รักของคนเป็นอันมาก คนเป็นอันมากย่อมคบหานรชนนั้น นรชนนั้นย่อมได้เกียรติ มียศเจริญ เป็นผู้ไม่เก้อเขิน แก่ล้าว้าเมื่อเข้าสู่ที่ประชุมชน เพราะเหตุนี้ บัณฑิตผู้หวังสุข พึงขจัดมลทินคือความตระหนี่ แล้วให้ทาน บัณฑิตเหล่านั้นย่อมได้รับการ

ยิ่งให้ สมบัติใหญ่ ยิ่งไหลมา

๒๓๐

อัญเชิญไปสู่สุคติโลกสวรรค์ ย่อมเข้าถึงความเป็นสหายแห่ง เทวดา ร่ำเรงอยู่ตลอดกาลนาน”

ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก และย่อมได้รับการยอมรับนับถือจาก
บุคคลทั้งหลาย จะทำให้เป็นผู้มีมิตร มีลาภ มียศ มีความเจริญ
รุ่งเรือง เพราะการให้นั้น ยิ่งให้ก็ยิ่งได้ ที่ให้แล้วจะไม่ได้นั้นเป็นไม่มี
หลายคนยังมีความคิดว่า เมื่อให้แล้วทรัพย์จะสิ้นเปลือง จึง
หวงแหนทรัพย์ไว้ ไม่ยอมให้ทาน ไม่นำทรัพย์นั้นมาใช้ให้เกิด
ประโยชน์ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ทรัพย์ที่ตนมีอยู่จึงเป็นเหมือน
ทรัพย์ทุพพลภาพ

อันที่จริง เมื่อให้ทาน สละทรัพย์ออกจากใจ ความ
ตระหนี่ซึ่งเป็นวิบัติก็หลุดร่อนออกไปด้วย เมื่อวิบัติหลุดออกไป
สิริสมบัติก็หลั่งไหลเข้ามาแทน บุญที่เกิดจากการให้ทานและ
เอาชนะความตระหนี่ในใจได้นี้ ไปดึงดูดสมบัติใหญ่มา ทำให้ได้
สมปรารถนาในสิ่งที่ต้องการ ได้ทั้งโลกียทรัพย์และอริยทรัพย์
ดังเรื่องของหญิงชราท่านหนึ่ง ที่ตั้งใจให้ทานเอาชนะใจตนเองได้
โดยสละทรัพย์ที่หามาด้วยความยากลำบากออกให้ทาน

*ในสมัยหนึ่ง สมเด็จพระบรมศาสดาทรงจำพรรษาอยู่
ในวัดพระเชตุพนมหาวิหาร เมื่อออกพรรษาแล้ว ได้เสด็จจาริก
ไปในที่ต่างๆ พร้อมด้วยภิกษุทั้งหลาย เพื่อโปรดสัตว์โลกผู้มีธุลี

อึ้งให้ สมบัติใหญ่ อึ้งไหลมา

๒๗๑

กิเลสเบาบาง ควรแก่การตรัสรู้ธรรม เมื่อเสร็จสิ้นศาสนกิจ
พระองค์พร้อมด้วยหมู่ภิกษุก็เสด็จกลับมาสู่กรุงสาวัตถี

ชาวกรุงสาวัตถีรู้ข่าวการกลับมาของพระศาสดาและ
พระสาวก จึงชักชวนกันถวายอาคันตุกทาน คือ การรับบุญ
เลี้ยงภัตตาหารพระตามกำลังของตน สาธุชนบางท่านที่มีกำลัง
มากก็รับเป็นเจ้าภาพเลี้ยงพระหลายรูป บางท่านมีกำลังน้อย
ก็รับไปคนละรูปสองรูป เพื่อฉลองต้อนรับการกลับมาของ
สมเด็จพระบรมศาสดาและหมู่สงฆ์

ในครั้งนั้น มีหญิงชรายากจนคนหนึ่ง เห็นผู้มีบุญทั้งหลาย
ต่างมีความปีติเบิกบานในการรับเลี้ยงพระ จึงเกิดความศรัทธา
ขึ้นมา อยากจะทำบุญเลี้ยงพระกับเขาบ้าง แต่ตนเป็นมหา-
ทุคคตะ หาเช่ากินค่า แม้อยากจะทำบุญแต่ก็ไม่กล้ารับปาก
เพราะกลัวตนจะทำได้ ไทยธรรมที่มีอยู่ก็ไม่ประณีต มีแต่
อาหารหยาบๆ ไม่มีรสไม่มีชาติใดๆ อีกทั้งถ้าตนตัดสินใจที่จะ
ทำทาน นั้นหมายถึงตนจะต้องอดอาหารมือนั้นไปด้วย

หญิงชราตัดสินใจอยู่นาน ความคิด ๒ อย่าง ต่างชิงช่วง
และช่วงชิงตลอดเวลา คือจะให้หรือไม่ให้ จนผู้มีบุญทั้งหลาย

ยิ่งให้ สมบัติใหญ่ ยิ่งไหลมา

๒๗๒

รับนิมนต์พระไปจนจะหมดแล้ว ในวินาทีสุดท้ายนั้นหญิงชราได้ตัดสินใจเสาะหาอาหารมือนั้นให้ท่าน นางรีบไปบอกพระที่เป็นเจ้าหน้าที่จัดพระให้แก่ทายกทายิกาผู้มานิมนต์

ครั้งนั้น นับเป็นบุญของแม่เฒ่าจริงๆ ที่ยังเหลือพระอีกรูปหนึ่งพอดี คือพระสารีบุตรเถรเจ้า นอกนั้นทายกทายิกาได้นิมนต์ไปหมดแล้ว เรื่องนี้ร้อนถึงพระราชามหากษัตริย์มหาเศรษฐีคฤหบดี เพราะพระอัครสาวกจะรับทานของคนจนเข็ญใจ ท่านเหล่านั้นเกรงว่า ภัตตาหารหรือไทยธรรมที่แม่เฒ่าถวายพระสารีบุตรจะไม่เหมาะสม แต่ใจหนึ่งก็นึกอนุโมทนาสาธุการกับแม่เฒ่ามหาทุกคตะ ที่ตั้งใจทำบุญโดยยอมอดอาหารมือนั้นเรียกว่า ให้ทานโดยยอมเอาชีวิตเป็นเดิมพันทีเดียว

พระเจ้าปเสนทิโกศลทรงรู้ว่า พระธรรมเสนาบดีสารีบุตรจะไปฉันที่บ้านของหญิงชราเข็ญใจนั้น จึงสั่งให้ราชบุตรนำภาชนะอันเต็มไปด้วยภัตตาหารรสเลิศกับผ้าสาฎกเนื้อดีคู่หนึ่ง และทรัพย์ ๑,๐๐๐ ตำลึง ไปพระราชทานให้หญิงชราท่านนั้น โดยมีพระราชบัญชาว่า เมื่อหญิงชราเข็ญใจจะถวายอาหารบิณฑบาตแด่พระสารีบุตร ควรนุ่งห่มผ้าสาฎกผืนนี้เพื่อเป็นการเคารพในทานที่จะถวาย และอนุญาตให้จับจ่ายใช้สอยทรัพย์ ๑,๐๐๐ ตำลึงที่ให้ไปตามใจปรารถนา

อิงให้ สมบัติใหญ่อิงไหลมา

๒๗๓

ไม่เพียงเท่านั้น ท่านอนาถปิณฑิกเศรษฐีและจุฬอนาถเศรษฐี กับมหาอุบาลิกาวีสาขา ต่างส่งโภชนาหารอันประณีต กับผ้าสาฎกเนื้อละเอียด และทรัพย์ ๑,๐๐๐ ตำลึง ไปให้แม่เฒ่า ผู้เข็ญใจนั้นเหมือนกัน และยังมีคฤหบดีเศรษฐีในตระกูลอื่นที่มี ศรัทธา ต่างมาร่วมสมทบ พวกกันส่งทรัพย์ไปให้คนละ ๑๐๐ ตำลึงบ้าง ๒๐๐ ตำลึงบ้าง รวมทรัพย์ที่หญิงชราได้รับในวันเดียว ถึง ๑๐๐,๐๐๐ ตำลึง

ในที่สุดแม่เฒ่าผู้ใจบุญได้ถวายข้าวต้ม ข้าวสวย ภัตตาหาร หวานคาวอันประณีต รวมทั้งของเคี้ยวของฉันแต่พระสารีบุตร ด้วยความปลื้มปิติ มีความเลื่อมใสศรัทธาปลาบปลื้มปรีดาใน มหาทานบารมีครั้งนั้นอย่างหาประมาณมิได้

หลังจากพระสารีบุตรเถรเจ้าฉันภัตตาหารแล้ว ได้อนุโมทนาทานให้แก่หญิงชรา นั้น เพียงธรรมิกเถรท่านๆ แม่เฒ่าผู้ใจบุญก็สามารถบรรลุโสดาปัตติผล เป็นพระโสดาบันบุคคล การตัดใจถวายทานในครั้งนั้น ทำให้แม่เฒ่าได้สมหวังในทุกสิ่ง ได้ทั้งโลกียทรัพย์นับแสนตำลึง และได้ทั้งอริยทรัพย์ภายใน คือ ได้บรรลุนิพพานกายพระโสดาบัน เข้าถึงความเป็นพระอริยเจ้า จะกลับมาเกิดอีกไม่เกิน ๗ ชาติ ก็จะมีนิพพานเป็นที่ไป

ยิ่งให้ สมบัติใหญ่ ยิ่งไหลมา

๒๓๔

เราจะเห็นว่า ผู้ให้ไม่มีคำว่าอดอยากยากจน คนตระหนี่ที่ไม่ให้ทานต่างหาก ที่ยังต้องยากจนอยู่ ยังไม่มีคนให้ทานคนใดในโลกที่ยากจน จนกระทั่งอดตาย คนดีคนใจบุญพระท่านจะคุ้มครองรักษา บุญก็หล่อเลี้ยงรักษา ท่านไม่ปล่อยให้ออดตายหรือหิว แต่คนตระหนี่เท่านั้นที่กลัวทรัพย์จะหมดเปลืองไปจึงไม่กล้าให้ เพราะความกลัวจน เสียหายทรัพย์ จึงไม่ให้แก่ใครๆ เมื่อไม่ให้ก็ยิ่งจน เพราะกิเลสคือความโลภและความตระหนี่มาปิดกันสายสมบัติ เอาวิบัติมาตัดรอน ช่วงชิงเอาสมบัติไป

ดังนั้น เกิดเป็นคนถือว่าได้โอกาสดีที่จะสร้างความดี เมื่ออยู่ในภาวะที่พอจะหยิบยื่นอะไรให้แก่ใครได้บ้าง ควรที่จะแบ่งปันให้ทาน การไม่ให้นั้นไม่ควรเลย ผิดหลักของบัณฑิตนักปราชญ์ ผิดประเพณีหรือวงศ์ของพระอริยเจ้า เราสามารถให้กันได้ตั้งแต่ให้รอยยิ้ม ให้ความจริงใจ ให้ความปรารถนาดี ให้ความช่วยเหลือกันในยามประสบทุกข์ภัย ให้โอกาสในการทำความดี ให้กำลังใจ ให้ได้ตั้งหลายอย่างแล้วแต่เราจะเอาบุญอะไร บุญนี้จะได้เป็นเสบียงติดตามตัวเราไปทุกภพทุกชาติตราบนานเท่านานถึงชาติสุดท้าย ได้บรรลุมรรคผลนิพพานไปถึงที่สุดแห่งธรรม เพราะฉะนั้นอย่าประมาทและอย่าตระหนี่ เพราะคนตระหนี่ไปเทวโลกไม่ได้ ถ้าเราปรารถนาความพรั่งพร้อมด้วยมหาสมบัติจักรพรรดิตกไม่พร่อง มหาสมบัติอจินไตยตามใจ

ยิ่งให้สมบัติใหญ่ ยิ่งไหลมา

๒๗๕

ปรารถนา พึงให้ทานเถิด และพึงให้อย่างสุดกำลังโดยเอาชีวิต
เป็นเดิมพัน เช่นนี้เราย่อมจะสมหวังกันทุกคน

